

L'ALT EMPORDÀ

Text > JOAN FERRERÓS

Evi Anna | La identificació, al cap de trenta-dos anys, d'una noia morta a Portbou el 1990 ha sorprès i entendrit la gent de la comarca i més enllà. Evi Anna Rauter, fins ara una *no name* policial i judicial, tenia dinou anys quan va morir, i era del nord d'Itàlia, de Bolzano (*Bozen* en alemany —com el seu cognom—, llengua que també s'hi parla), a tocar d'Àustria. El misteri del decés era absolut: un dia era a Florència i l'endemà una veïna portbouenca la va veure penjada d'un pi, prop del cementiri. No li van trobar carnets, ni diners, ni rellotge... La seva germana va denunciar-ne la desaparició a la policia i va publicar-ne la foto a la premsa, i els civils d'aquí van publicar-ne també la foto i van lliurar-la a la Interpol, amb les empremtes, etc. Van passar els anys, i res de nou. Costa d'entendre que la Interpol no comparés les fotos que li havien arribat d'aquí i d'allà. També hi havia un cotxe italià a tocar d'on van trobar Evi Anna, però va anar a parar a la ferralleria. Va passar el temps i van aparèixer les identifications per ADN, però res, perquè s'havien superat els deu anys reglamentaris i a Portbou havien llençat el cadàver a la fossa comuna. No es va resoldre la identificació fins que Tura Soler, d'El Punt Avui, i el programa *Crimis* van projectar altres hipòtesis que la televisió austríaca va emetre, a *Das erhängte Mädchen* ('la noia penjada'), i que, casualment, una coneguda de la jove va veure a Viena. Ara el misteri segueix, sobretot per esbrinar si es va tractar d'un suïcida o d'un assassinat.

BiciTransCat | Des del mes de juny, es pot anar de Figueres a Perpinyà per la costa i combinant l'ús de la bicicleta i del transport públic. La ruta surt de la capital empordanesa i passa pel Far d'Empordà, Vila-sacra, Castelló d'Empúries, Peralada, Roses, Palau-saverdera, Pau, Vilajuïga, Llançà, Colera i Portbou. Segueix, passada la ratlla, per Cervera de la Marenda, Banyuls, Cotlliure, Argelers i Canet, i acaba a Perpinyà. El vial ecològic completa l'anomenat *Pirinexus*, que, des del 2013,

>> Dues ciclistes al traçat Pirinexus de l'Alt Empordà. (Foto: WIKILOC. MERCHE CABELLO.)

connecta la Catalunya del Nord amb l'Alt Empordà per la Jonquera. Les autoritats d'ambdues bandes estan molt satisfetes de tot plegat, i han proferit declaracions en què es complauen dels avantatges que aquests recorreguts signifiquen per a ambdós territoris. En aquest sentit han destacat que, de segur, aquesta nova relació interterritorial esportiva representarà un incentiu turístic, i també una més gran confraternització, que apropará les dues ban-

des. La novetat ha costat 4,6 milions d'euros, provinents dels fons europeus, aquell corn de l'abundància que té un punt de màgic. També han contribuït a l'efemèride la Diputació de Girona, el Consell Departamental dels Pirineus Orientals, la Comunitat Urbana Perpinyà Mediterrània Metròpoli, el Consell Comarcal de l'Alt Empordà i els ajuntaments dels municipis que formen part de la ruta BiciTransCat.

EL BAIX EMPORDÀ

Text > PURI ABARCA

L'arròs de Pals | L'arròs produït als camps de Pals i a la rodalia no sempre acaba envasat amb aquesta denominació. Aproximadament el cinquanta per cent de la producció anual va a parar, en brut, a productors de la zona de l'Ebre, els quals l'acaben d'elaborar i l'envasen amb la seva marca. El motiu principal és que no hi ha prou productors a Pals per fer aquesta feina, i també cal tenir en compte que tota la producció, malgrat la seva alta qualitat, no té prou sortida amb la marca local. Ara, institucions i productors volen donar una empenta significativa al procés, per aconseguir que el cent per cent del producte sigui tractat a la zona i per promocionar la marca, amb l'objectiu de situar-la millor en els mercats. Veritablement, ja era hora que s'avancés en aquest sentit. Un pro-

>> Jornada de la sega de l'arròs, a Pals. (Foto: PACO DALMAU)

ducte de qualitat com és l'arròs de Pals té prou entitat per omplir mercats i, si la promoció funciona, prou sortida per engrescar més productors locals. Les jornades públiques de la plantada, al juny, i la sega de l'arròs, a l'octubre, a més de la campanya gastronòmica «Pals i la cuina de l'arròs», ja han servit per donar a conèixer més bé aquest producte, però la difusió és majoritàriament d'àmbit local i comarcal. Calen, efectivament, més accions que normalitzin la producció d'arròs a Pals i que esperonin les empreses a ampliar les instal·lacions, de manera que puguin assumir-ne tot el tractament, o bé a crear-ne de noves, si cal. I, també, accions que permetin col·locar el producte al lloc eminent que li pertoca en els mercats. Fins ara, ha estat un anar fent, dintre dels límits que recomanaven les magnituds de les produccions i la capacitat dels productors. Potser no passaria res si fossin, tots plegats, més ambiciosos.

Creuers, sí, però... | El port de Palamós ha rebut aquest estiu gairebé seixanta creuers turístics, amb un total de cinquanta-vuit mil passatgers a bord. L'activitat és important per a l'economia del municipi, però comporta alguns riscos, com ara l'augment dels nivells de contaminació a causa del combustible que utilitzen aquests vaixells (fuel, en la majoria dels casos, tot i que algunes navilieres ja fan servir gas natural líquid, molt menys contaminant). Entitats ecologistes denuncien que la situació és greu, mentre que la Generalitat, tot i haver anunciat algunes mesures correctores, en rebaixa la importància, i Capitania Marítima nega en rodó que l'arribada de creuers afecti negativament el medi. Sigui com vulgui, sembla força evident que qualsevol activitat d'aquesta magnitud ha d'afectar, en més o menys mesura, l'entorn on es desenvolupa, i en qüestions mediambientals precisament no estem per tirar coets. Però també és veritat que l'arribada d'aquests eixams de viatgers produeix beneficis econòmics a la zona. És difícil arribar a un acord. De tota manera, no seria sobrer elaborar un estudi d'impacte ambiental independent, per veure quin dels dos bàndols, l'ecologista o l'institucional, s'acosta més a la realitat i, si cal, posar fil a l'agulla per minimitzar els efectes que calgui.

LA CERDANYA

Text i foto > SANDRA ADAM AUGER

Querol 30 | La revista cultural *Querol* arriba al número 30. Va néixer l'estiu de l'any 2010, impulsada des del Grup de Recerca de Cerdanya (GRC). Va ser tot just un any després que es publicés la revista digital del GRC *Ker*, que actualment suma setze números dedicats a aspectes de caire més científic però en els quals també es parla de temes com ara la lingüística o el patrimoni.

Amb la revista *Querol*, els amants de Cerdanya fa dotze anys que gaudeixen d'articles especialitzats en l'àmbit cultural i columnes d'opinió que tenen com a fil conductor la vall cerdana. Se n'imprimeixen alguns exemplars en paper, però es pot definir com a una revista eminentment digital.

Al llarg d'aquests anys, la revista ha passat de divuit articles en trenta-quatre pàgines el primer número a trenta-dos articles en cent quatre pàgines aquest darrer exemplar. Així mateix, els col·laboradors gairebé tots són els mateixos que els del principi, majoritàriament homes. *Querol* gaudeix de molt bona salut. L'enhorabona!

Lily Brick a l'escola Bac de Cerdanya | Per celebrar els cinquanta anys de l'escola Bac de Cerdanya, el claustre de mestres del centre ha proposat un regal excepcional per als seus alumnes: una obra d'art, un mural de gran format de l'artista lleidatana Lily Brick. L'obra es va executar durant el mes de maig, i s'hi representen quatre nens en un camp cerdà, al·legoria dels quatre municipis que formen la mancomunitat de l'escola creada l'any 1971 per unir els nens i nenes dels municipis d'Urús, Das, Alp i Fontanals de Cerdanya. Una imatge romàntica, gairebé bucòlica, amb l'estil personal de l'artista, que identifiquem de seguida per la nena pèl-roja.

La pintura, feta amb esprai, ocupa una de les parets laterals de l'edifici, i s'estima que durarà uns deu anys. A més, tindrà un impacte incalculable en els alumnes cerdans que han pogut veure com Lily Brick treballa en directe. L'artista és reconeguda internacionalment, i ha pintat murals arreu del món: de l'Agència Espacial Europea a Reus; de Bombai a Alp.

>> Mural de Lily Brick per a l'escola Bac de Cerdanya, a Alp.

LA GARROTXA

Text > JOAN SALA

Promoció d'habitatge públic | La construcció d'habitatge públic és una preocupació arreu del país, i diferents ajuntaments procuren posar-hi remei, encara que portar-ho a la pràctica resulti d'una lentitud desesperant. A Olot s'ha aprovat provisionalment la modificació puntual del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal del carrer Sant Cristòfol i el pont de Santa Magdalena per encarar la nova promoció. Es considera un pas important per a la construcció de 87 nous pisos socials, una de les inversions rellevants del pressupost de l'Ajuntament d'Olot per al 2022. La modificació puntual per al

>> Vista aèria del riu Fluvià, el pont de Santa Magdalena i el carrer de Sant Cristòfol, amb un solar on es projecten habitatges públics. (Foto: QUIM ROCA MALLARACH)